

**UCHWAŁA NR XIV/95/2016
RADY MIEJSKIEJ W KISIELICACH**

z dnia 3 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kisielice na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) **Rada Miejska w Kisielicach uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kisielice na lata 2016-2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kisielic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr XIV/95/2016
Rady Miejskiej w Kisielicach
z dnia 3 lutego 2016 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE KISIELICE
NA LATA 2016-2018**

Kisielice 2016

SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Diagnoza środowiska lokalnego

1. Sytuacja demograficzna
2. Sytuacja społeczna

II. Dane dotyczące Programu

III. Cele Programu

1. Cel główny
2. Cele szczegółowe

IV. Planowane działania na lata 2016-2018

V. Planowane efekty realizacji programu

VI. Monitoring Programu

Podsumowanie

Wstęp

„Rodzina stanowi wspólnotę osób, która jest podstawową formą życia indywidualnego i społecznego. Rodzina należy do pierwszego środowiska dającego człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajania jego wielu potrzeb i wprowadzania go w świat wartości i norm społecznych. Identyfikując się z nią, człowiek współtworzy i przejmuje kultywowane w rodzinie poglądy, postawy, wzory zachowania i postępowania. To, czego uczymy się w rodzinie, pozostaje na całe życie.

Kontakty z najbliższymi osobami z rodziny odgrywają istotną rolę w kształtowaniu osobowości człowieka. Dobrze funkcjonująca rodzina zaspokaja potrzeby swych dzieci, jak żadna inna grupa społeczna nie jest w stanie zaspokoić. Dzieje się tak dlatego, że środowisko rodzinne stanowi źródło miłości i akceptacji, daje poczucie bezpieczeństwa przez spójność wewnętrzną i obecność osób, na które można liczyć.

Ważnym elementem funkcjonowania rodziny jest to, że rodzina odzwierciedla w swej strukturze przeobrażenia ogólnospołeczne, z czasem dostosowując się do nich. Łącząc elementy tradycji z elementami postępującej nowoczesności, ułatwia swoim członkom adaptację do zmieniającej się rzeczywistości społecznej, jednocześnie będąc dla niej oparciem i strefą ochronną.

Rodzina wpływa na osobowość, kształtując losy jej członków. Jeśli jej kondycja pogarsza się to wpływa to destrukcyjnie na funkcjonowanie nie tylko jednostki, ale również społeczeństwa¹”.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 jest propozycją zintegrowanych działań na rzecz rodziny realizowanych na terenie gminy Kisielice w oparciu o Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 20 września 2012 r. Stanowi on kontynuację „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kisielice na lata 2013 – 2015” i zakłada pomoc rodzinom, przeżywającym trudności poprzez działania zmierzające do wzmocnienia roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny oraz zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

¹ Strona internetowa: <http://www.zsmeie.torun.pl/glowna/pshpdg/socjo/r02.pdf>, 11.01.2016.

I. Diagnoza środowiska lokalnego

1. Sytuacja demograficzna

Analiza liczby ludności faktycznie zamieszkałej, według GUS, na terenie Gminy Ksielice w latach 2010-2014 wskazuje na tendencję spadkową. W 2014 roku Gminę zamieszkiwało bowiem 6 079 osób, czyli o 159 osób (2,6%) mniej niż w 2010 roku. Zmniejszyła się zarówno liczba mieszkańców miasta (o 3,5%), jak i obszarów wiejskich (o 2,0%).

Tabela 1. Miejscowości Gminy Ksielice według liczby mieszkańców (31 grudnia 2014)

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Biskupiczki	144
2.	Butowo	229
3.	Goryń	659
4.	Jędrychowo	402
5.	Kantowo	150
6.	Klimy	282
7.	Krzywka	131
8.	Limża	138
9.	Łęgowo	580
10.	Łodygowo	339
11.	Nowy Folwark	91
12.	Ogrodzieniec	334
13.	Pławty Wielkie	79
14.	Sobiewola	184
15.	Stary Folwark	87
16.	Trupel	245
17.	Wąldowo	32
18.	Wola	56
19.	Ksielice	2 233

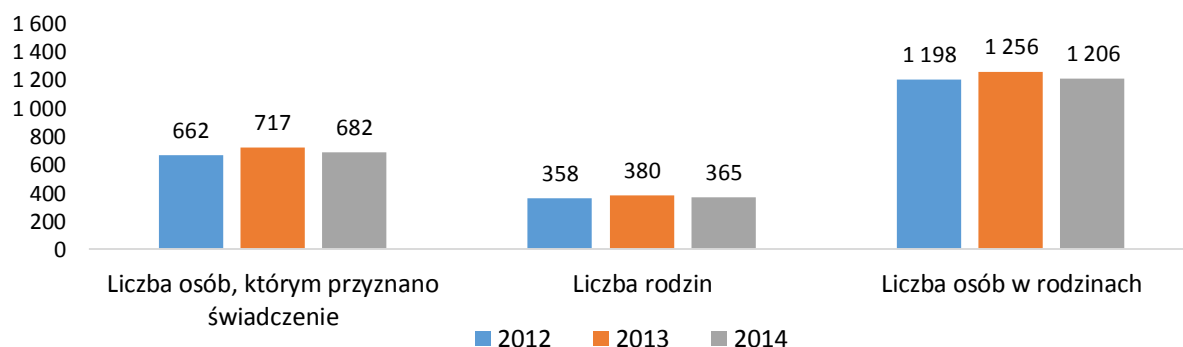
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ksielicach.

2. Sytuacja społeczna

W 2014 roku łącznie 780 osobom udzielono pomocy i wsparcia, które stanowiły 12,8% mieszkańców Gminy Ksielice. Świadczenie przyznane zostało 682 osobom, co oznacza wzrost w porównaniu z 2012 rokiem – o 20 osób, tj. 3,0%. Za niepokojący można uznać wzrost liczby i odsetka osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej – w

2012 roku w liczbie 211 stanowiły one 31,9% ogółu świadczeniobiorców, natomiast w 2014 roku ich liczba wyniosła już 374, a odsetek 54,8%.

Wykres 1. Osoby, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w latach 2012-2014 w Gminie Kisielice

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach.

W strukturze osób korzystających z pomocy społecznej przeważają kobiety – w 2014 roku w liczbie 398 stanowiły 58,4% ogółu świadczeniobiorców.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; niepełnosprawność; długotrwała lub ciężka choroba; przemoc w rodzinie; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku z tymi okolicznościami; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminie Kisielice w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	271	928	302	1 027	287	976
bezrobocie	196	708	229	817	204	745
niepełnosprawność	152	486	141	454	143	423
długotrwała lub ciężka choroba	155	483	147	449	131	357
bezradność w sprawach	62	230	68	253	79	301

opiekuńczo-wychowawczych						
alkoholizm	4	7	5	8	4	6
narkomania	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	75	x	80	x	79	x
w tym: wielodzietność	75	x	78	x	76	x
bezdомność	3	3	2	2	3	5
opuszczenie zakładu karnego	3	3	12	28	3	6
zdarzenia losowe	2	5	3	10	0	0
klęski żywiołowe i ekologiczne	x	1	x	0	x	0
sieroctwo	0	0	1	1	0	0
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
ochrona ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach.

Wśród głównych powodów udzielania pomocy społecznej przez MGOPS w Kisielicach w 2014 roku należy wskazać następujące:

- 1) ubóstwo – 287 rodzin; 976 osób w rodzinach;
- 2) bezrobocie – 204 rodziny; 745 osób;
- 3) niepełnosprawność – 143 rodziny; 423 osoby;
- 4) długotrwałą lub ciężką chorobę – 131 rodzin; 357 osób;
- 5) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 79 rodzin; 301 osób;
- 6) potrzebę ochrony macierzyństwa – 79 rodzin.

Pozostałe powody występują sporadycznie: 4 rodzinom przyznano pomoc z tytułu alkoholizmu, 3 z tytułu bezdomności i również 3 w związku z trudnościami w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. W 2014 roku z żadnego innego powodu świadczenie nie zostało przyznane, natomiast w poprzednich latach występowało m.in. sieroctwo, zdarzenia losowe czy klęski żywiołowe i ekologiczne.

Z uwagi na potrzebę wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej Gmina Kisielice oferuje swoim mieszkańcom możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji prowadzonych w Punkcie konsultacyjno-terapeutycznym w tym: psychologicznych, prawnych, terapeutycznych z zakresu uzależnień. Na przestrzeni lat 2012 - 2014 liczba udzielonych porad kształtowała się następująco:

Tabela 3. Liczba udzielonych porad w Punkcie konsultacyjno-terapeutycznym

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Ilość osób przyjętych w punkcie konsultacyjno-terapeutycznym	94	90	307

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2012-2014 w ramach Punktu konsultacyjno-terapeutycznego udzielono łącznie 491 porad.

Dodatkową formą wsparcia proponowaną przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych jest objęcie ich pomocą asystenta rodziny. Ilość rodzin które uzyskały tego typu wsparcie w latach 2012 - 2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny w latach 2012 – 2014

Lp.	Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Ilość osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
1.	2012	0	0	0
2.	2013	10	51	36
3.	2014	11	51	31

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach.

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, Gmina Kisielice współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Liczbę dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej w latach 2012 - 2014 współfinansowała Gmina Kisielice przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Liczba dzieci z terenu Gminy Kisielice umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014

Lp.	Rok	Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku
1.	2012	6	6
2.	2013	13	7
3.	2014	13	0

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach.

II. Dane dotyczące Programu

Miejsce realizacji	Gmina Kisielice
Czas realizacji programu	lata 2016-2018
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Koordynator Programu	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach
Realizatorzy/Partnerzy Programu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Komisariat Policji w Kisielicach
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
	Powiatowy Urząd Pracy w Iławie
	Placówki oświatowe
	Parafie Rzymskokatolickie
	Służba zdrowia
	Rady sołeckie
	Kuratorzy zawodowi i społeczni
Źródła finansowania programu	Środki samorządu gminy
	Środki partnerów współrealizujących program
	Budżet państwa
	Środki z innych źródeł zewnętrznych

III. Cele Programu

1. Cel główny:

Zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie Gminy Kisielice.

2. Cele szczegółowe:

- 1) wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) wzmocnienie roli i funkcji rodzin,
- 3) zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

IV. Planowane działania na lata 2016-2018

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki	Źródło finansowania
1.	Prowadzenie konsultacji poradnictwa (w tym: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego oraz terapeutycznego z zakresu uzależnień)	2016-2018	- MGOPS - Placówki oświatowe	Liczba udzielonych porad. Liczba konsultacji.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne.
2.	Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparciem asystenta rodziny	2016-2018	- MGOPS	Liczba wspieranych rodzin. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne.
3.	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	2016-2018	- MGOPS	Liczba wspieranych rodzin.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne
4.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	2016-2018	- MGOPS	Liczb umieszczonych dzieci.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne
5.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	2016-2018	- MGOPS	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne
6.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	2016-2018	- MGOPS	Liczba rodzin wspierających.	Środki własne realizatorów Środki zewnętrzne

V. Planowane efekty realizacji programu

1. Wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

3. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
4. Poprawa warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

VI. Monitoring Programu

Monitoring Gminnego Programu Wsparcia Rodziny będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach .

Monitoring Programu posłuży do:

- 1) kontroli postępu realizacji założonych celów,
- 2) oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań,
- 3) porównania zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami,
- 4) weryfikacji efektywności wykorzystania środków na realizację danych celów.

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ROK

Nazwa działania	Wskaźniki rok	
Prowadzenie konsultacji poradnictwa (w tym: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego oraz terapeutycznego z zakresu uzależnień)	Liczba udzielonych porad szt.	Liczba konsultacji szt.
Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparciem asystenta rodziny	Liczba wspieranych rodzin. szt.	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny. os.
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba wspieranych rodzin szt.	
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci os.	
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Liczba rodzin objętych pomocą szt.	
Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Liczba rodzin wspierających szt.	

Podsumowanie

Głównym celem Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie gminy Kisielice. Cel ten realizowany będzie poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Działania podejmowane w ramach Programu przyczynią się do zapewnienia optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin z Gminy Kisielice oraz poprawy jakości ich życia.

Realizacja Programu odbywać się będzie w latach 2016 - 2018, a jego rezultaty zależą w dużej mierze od współpracy instytucji, i podmiotów działających na rzecz rodziny, a także od sytuacji finansowej gminy i pozyskiwanych środków pozabudżetowych.

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kisielice na lata 2016-2018 został przygotowany jako jeden z elementów realizacji postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program ten przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, szczególnie tych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem Programu jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwyciężania braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Ważnym aspektem jest to, że Program będzie służyć jako jeden z dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się przez Gminę Kisielice o dodatkowe środki finansowe przyznawane z budżetu państwa, Unii Europejskiej i innych źródeł w ramach ogłaszanych programów lub konkursów.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.